

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı: 19.217

Tarih: 13.06.2022

66242

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy* tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemal BÜLBÜL

Antalya Milletvekili

Yazılı ve sosyal medyada İzmir'in Urla ilçesindeki Klazomenai Antik Kenti 4 bin 861 ada 1 parsel içerisinde İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan alınan izinle, İzmir Arkeoloji Müzesi tarafından sondaj kazıları sonucunda mezar olduğu öne sürülen buluntulara rastlandığına, alanda yapılaşma talebi çıkmasıyla yapıldığı belirtilen sondaj kazılarında yükü azaltmak ve çalışmalara destek olmak amacıyla iş makinelerinin kullanıldığına dair haberlere yer verilmektedir.

Arkeolog Prof. Dr. Armağan Erkanal, üçüncü derece SİT alanı ilan edilen söz konusu bölgenin mezar buluntularını içermesi nedeniyle birinci dereceye dönüştürülmesi gerektiğine dair açıklamasında ek olarak şunları dile getirmektedir.

“Burada bir vahşetle karşı karşıyayız. Resimlerde bir nekropol alanının tahrip edildiği görülüyor. Alanda kültürel birikimlerin çıkma olasılığı yüksek bu yüzden muhakkak kazma kürek kullanarak derinleştirilmesi gerekir. Bir alanda bu kadar şey çıktığı zaman bu inşaatın durdurulması gerekir. Değil dozer sokmak, çevresindeki boş alanların da korumaya alınması gerekir. Her yerde bir Bergama aramamamız lazım. Bu kurulun üyesi olsaydım, buranın birinci derece SİT ilan edilmesini isterdim. Öncelikle bir nekropol alanı olduğu için. Birkaç nekropol alan daha burada vaktiyle bulundu. O nekropollerden birisinin de yanına inşaat yapıldı.

Bu mezarlık alanında yanmış kemiklerden bahsediliyor. Bu kremasyon geleneğidir. Mezara yeni bir birey konulacağı zaman eski bireyler kenara itiliyor. Etler erimemişse mezarın içinde ateş yakılıyor. Bu ateş hem mezarı dezenfekte ediyor hem de cesetleri ortadan kaldırıyor. Yanmış olan her kemik bizim için önemli. Klazomenai’de yuvarlak bir yapı var. Bu yapı belki de Batı Anadolu’nun ilk kremasyon yapısı bile olabilir. Burada öyle gelişi güzel bir kazı yapılmış ki, belki kremasyon ile ilgili kemiklerin nerelerde toplandığı bile anlaşılamamış. Bu kadar geniş yüzeyleri birdenbire açmak hoş bir şey değil.”

Klazomenai Antik Kenti Arkeolojik Kazı Başkanı Prof. Dr. Yaşar Erkan Ersoy, konuya ilişkin açıklama yapmayarak suskunluğunu koruduğu iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız İzmir Arkeoloji Müzesi tarafından sondaj kazıları sonucunda mezar bulunduğu öne sürülen üçüncü derece sit alanı olan Klazomenai Antik Kenti’nin birinci derece sit alanına dönüştürülmesi için herhangi bir girişimde bulunmuş mudur?
- 2- İnsanlığın ortak tarihsel ve kültürel değerlerinin korunabilmesi amacıyla arkeolojik kazı alanlarındaki yeni çalışmalarda iş makinelerinin kullanılmasının yol açacağı tahribatın önlenmesi için Bakanlığınız ne tür bir önleyici girişimde bulunmaktadır?